

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО – ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора
з навчальної роботи

Світлана ГІЛІНА

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ 4 КУРСУ (ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

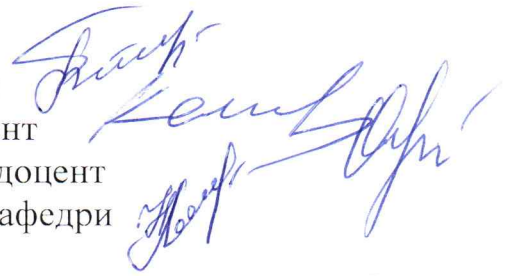
Спеціальність: 053 Психологія

Освітня програма: Психологія

Миколаїв, 2023

Робоча програма практичної підготовки здобувачів вищої освіти 4 курсу,
ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія».

Розробники: Петьков В.А., к.псих.наук, доцент
Каневський В.І., к.псих.наук, доцент
Шапошникова Ю.Г., к.псих.наук, доцент
Лукіна Н.Б., к.псих.наук, доцент кафедри

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

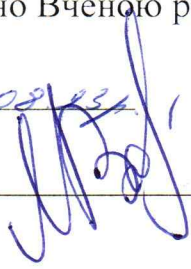
Протокол № 1 від 27.02.23

Завідувач кафедри психології Петьков В.А.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 2 від 28.02.23

Голова Вченої ради Михайло Волков

1. ВСТУП

Програма переддипломної практики студентів зі спеціальності 053 «Психологія» є основним нормативним і навчально-методичним документом, який визначає цілі й порядок здійснення практичної підготовки бакалаврів та звітності за її результатами. Переддипломна практика носить характер науково-дослідницької практики, яка сформована у відповідності з навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Психологія» і є одним з основних елементів навчально-виховного процесу. Переддипломна психологічна практика є обов'язковим етапом практичного навчання, засобом успішної підготовки студентів до роботи практичним психологом. Практика проводиться в умовах максимально наближених до реальної професійної діяльності і стає важливою ланкою практичного засвоєння професії психолога.

З наказу № 161 від 02.06.1993 р. Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у закладах вищої освіти:

3.11.1. Практична підготовка студентів закладів вищої освіти є компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня і має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь. Практична підготовка студентів здійснюється на передових сучасних підприємствах і організаціях різних галузей господарства, науки, освіти, охорони здоров'я, торгівлі і державного управління.

3.11.2. Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача закладу вищої освіти та спеціаліста з даного фаху.

Програма практичної підготовки і терміни її проведення визначаються навчальним планом.

Мета переддипломної практики полягає у завершенні процесу підготовки фахівців психологів, підготовлених до активної творчої професійної і соціальної діяльності, які вміють самостійно опановувати нові знання, прагнуть розвивати свої компетентності і забезпечувати належну ефективність надання психологічних послуг організації.

Цілі переддипломної практики ґрунтуються на знаннях, отриманих при вивченні студентами матеріалу з базових нормативних та вибіркового навчальних дисциплін, передбачають збір емпіричних даних для дипломної роботи, поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань з основних професійно орієнтованих дисциплін, вивчення психологічних явищ і процесів відповідно до обраної теми дослідження, опанування сучасними прийомами та методами оцінки персоналу, психологічного консультування та діагностики, розроблення пропозицій щодо впровадження корекційних та тренінгових програм в роботу психологічних служб організацій; систематичного оновлення та творчого застосування набутих знань у практичній діяльності при вирішенні завдань діяльності, які постають при реалізації психологічної допомоги організаціям, установам.

Зміст індивідуального завдання, порядок його виконання визначається науковим керівником дипломної роботи. Ефективність виконання індивідуального завдання значною мірою залежить від того, наскільки правильно зорієнтований студент щодо практичного завдання, його пріоритетних питань, а також щодо раціонального розподілу часу, відведеного на проходження практики. Завдання можуть бути пов'язані не тільки з написанням дипломної роботи, а й з науково-дослідною роботою кафедри психології, підготовкою доповідей на студентську наукову конференцію. Науково-дослідна робота в період практики має бути спрямована на підвищення фахового рівня підготовки студентів.

У процесі виконання індивідуального завдання практики студент відповідно до кваліфікаційних вимог повинен виявити:

- знання загальнотеоретичних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні завдання психології;

- вміння відбирати, систематизувати та обробляти емпіричний матеріал відповідно до цілей дослідження;

- вміння виявляти причинно-наслідкові зв'язки психічних процесів та явищ; – вміння обґрунтовувати наукові висновки та конкретні пропозиції щодо вдосконалення діяльності психологічних служб реальних установ та організацій.

Після закінчення переддипломної практики студент має подати науковому керівникові пропозиції щодо змісту першого варіанту теоретичного та емпіричного розділів дипломної роботи, комплексу методів та методик дослідження з використанням комп'ютерних програм обробки даних.

Пропозиції щодо змісту теоретичного та емпіричного розділів дипломної роботи повинні мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити всебічний аналіз досліджуваної проблеми;

- містити розрахунки, виконані на ПК; – містити достатній для обґрунтування пропозицій аналіз досліджуваної проблеми у межах базового закладу.

По закінченню переддипломної практики студент подає на кафедру психології науковому керівнику звіт у формі стислого опису виконаних видів діяльності відповідно до індивідуальних завдань, визначених на основі плану дипломної роботи, ґрунтовні пропозиції щодо вдосконалення діяльності психологічної служби підприємства.

Звіти про переддипломну практику відображають результати вивчення програмних питань (їх стан за останні три роки), містять висновки і рекомендації.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Основна мета практики - здобуття студентами навичок практичної діяльності та їх підготовка до виконання функцій практичного психолога.

Практика побудована за принципом поступового поглиблення знань та умінь професійної діяльності психолога відповідно до теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами.

Під час проходження практики студенти ознайомлюються:

- з особливостями планування та здійснення професійної діяльності практичного психолога на підприємствах, в громадських і освітніх закладах;
- поглиблення та закріплення власних теоретичних знань з психології; набуття навичок використання їх у практичній діяльності;
- набувають досвід психологічної діяльності;
- виробляють уміння та навички, необхідні для вирішення професійних завдань;
- оволодівають формами і методами діагностичної, корекційно-розвивальної, просвітницької, дослідницької і навчально-виховної роботи;
- підготовка до проведення практичного психологічного дослідження, що дублює основні функції психолога бази практики;
- здійснення профорієнтаційної роботи (психологічні ігри, тренінги, профорієнтовані виховні заходи з метою популяризації професійної галузі практичної, соціальної та медичної психології);
- надбання навичок виконання функцій психолога на базі практики, здійснення власного психологічного дослідження;
- рефлексують свої особистісні якості і рівень практичної підготовленості до майбутньої професійної діяльності.

Загальна мета переддипломної практики — удосконалити професійні вміння і навички на основі ознайомлення з практичною діяльністю та науково-дослідницькою роботою психолога у відповідних установах і організаціях.

Переддипломна практика студентів проводиться на різних базах практики: в центрах зайнятості; центрах профорієнтації; центрах психокорекції та релаксації; центрах соціального захисту населення; центрах психодіагностики та психокорекції; центрах соціальних служб, у середніх, спеціальних і вищих навчальних закладах, комерційних організаціях, де є психологічна служба або кабінет психолога.

Відповідно до специфіки бази практики перед практикантами ставляться різні види та класи завдань професійної діяльності, види умінь і рівні їх сформованості, представлені у Галузевому стандарті вищої освіти для спеціальності “Психологія”.

До типових завдань діяльності психолога належать: професійні, соціально-виробничі; соціально-побутові. Серед класів завдань виокремлюються такі: стереотипне; діагностичне; евристичне.

Види умінь поділяються на:

- предметно-практичне, предметно-розумове, знаково-практичне, знаково-розумове;
- рівні сформованості даного уміння;
- уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї, використовуючи постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації;
- уміння виконувати дію автоматично, на рівні навички.

Після проходження навчальної практики студент повинен **знати:**

структуру програми психологічного дослідження; етапи проведення психодіагностичного дослідження; т

технологію проведення спостереження;

технологію розробки анкет психологічного дослідження; технологію проведення інтерв'ю;

специфіку застосування методу тестування у психодіагностичній діяльності психолога; уміти:

розробляти програму психологічного дослідження та використовувати його результати в роботі різних напрямів психології;

знаходити шляхи виправлення помилок на кожному етапі психологічного дослідження;

обробляти результати емпіричного дослідження.

Специфіка діяльності конкретної бази практики вимагає від студентів-практикантів виконання відповідних завдань.

Завдання практики:

закріплення і практичне використання теоретичних знань з фахових дисциплін; формування професійної ідентифікації майбутніх психологів, їхньої професійної самосвідомості;

формування вмінь і навичок для реалізації психодіагностичної функції психолога;

формування і закріплення вмінь складати програму спостереження на основі самостійно сформульованих гіпотез;

вивчення технології проведення опитування, інтерв'ю, анкетування; ознайомлення з технікою застосування методу аналізу документів.

Проходження практики в центрах психокорекції та релаксації потребує від студентів виконання таких завдань:

брати участь у розробці та виконанні заходів із психологічного супроводу проведення наукових досліджень;

апробувати та застосовувати моделі поведінки особистості в різних умовах життєдіяльності; підбирати, організовувати, інтерпретувати результати психодіагностичних досліджень, пов'язаних з постановкою психологічного діагнозу, точність якого допоможе в подальшій корекційній та релаксаційній роботі;

створювати емпіричну базу та банки даних для дослідження

психологічних особливостей клієнтів центрів психокорекції та релаксації;

надавати консультативну допомогу в розв'язанні гострих життєвих проблем, внутрішніх конфліктів; оцінювати психологічну ефективність нових технологій діагностики, корекції та консультування особистості клієнта та групи.

Проходження переддипломної практики у середніх, спеціальних і вищих навчальних закладах передбачає реалізацію таких завдань, поставлених перед практикантами:

вивчати психологічні характеристики навчально-виховного процесу у закладах середньої та вищої школи;

давати психологічне обґрунтування різних форм організації навчально-виховного процесу у школах, гімназіях, ліцеях, технікумах, вищих навчальних закладах;

визначати тенденції розвитку груп, міжгрупових стосунків;

проводити психодіагностичне дослідження різних сфер психічної діяльності учнів або студентів; сприяти позитивному розв'язанню конфліктів у колективах учнів або студентських групах;

підвищувати психологічну структуру учасників навчально-виховного процесу.

Переддипломна практика в центрах соціального захисту населення та психіатричних лікарнях вимагає вирішення таких **завдань**:

надання соціальної та психолого-педагогічної допомоги дітям, підліткам, молоді, дорослим, які перебувають у кризових ситуаціях, постраждали від соціальних, природних і технічних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, з метою адаптації до нових умов життєдіяльності, навчання, розвитку; аналіз соціально-економічних і психологічних проблем зайнятості населення (підбирати та застосовувати різні методи психодіагностики);

підбір адекватних методів проведення профорієнтаційної роботи, враховуючи особливості соціального захисту в процесі вибору професії;

проекування змісту і напрямів індивідуального розвитку особистості клієнта, складання на цій основі життєвих планів;

діагностика особливостей девіантної поведінки дітей і підлітків, визначення шляхів соціалізації підлітків і молоді;

формування адекватної соціально корисної життєвої перспективи клієнта, подолання різних форм девіантної поведінки.

Обов'язковою умовою проведення практики студентів є наявність на базі практики досвідченого психолога. Можливими базами для проведення навчальної практики є найрізноманітніші заклади, установи та організації, де працює психолог-практик (школи, гімназії, ліцеї, коледжі, дошкільні дитячі установи, соціально-психологічні служби для молоді, державні та приватні підприємства, установи та фірми, медичні установи, телефони довіри тощо).

Перед початком практики на кафедрі психології проводиться

настановча конференція, у якій беруть участь студенти-практиканти та їх керівники від університету. На ній відповідальний за проведення практики від кафедри психології знайомить студентів та керівників з наказом ректора, вимогами щодо проходження практики, обов'язками студентів-практикантів та керівників.

Практика студентів ПВНЗ «МПУ» є невід'ємною складовою частиною навчального процесу й проводиться у відповідності до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів освіти», затвердженого Міністерством освіти та науки України наказом №93 від 8 квітня 1993 р. Положення про проведення практики студентів в ПВНЗ МПУ, законом України Про вищу освіту, від 01.07.2014 р. № 1556-VII (особливо 1 ст. 51), стандарту вищої освіти України у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», освітньої програми «Медична психологія», робочих навчальних планів зі спеціальності 053 «Психологія», наскрізної програми практик, інструкції з охорони праці та навколишнього середовища.

Основними обов'язками студентів-практикантів є:

- Розпочати і завершити практику у визначений термін.
- Перебувати на базі практики продовж усієї практики.
- Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики.
- Невиконання хоча б одного пункту програми є підставою для неатестації студентапрактиканта.
- Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики.
- Виконувати розпорядження адміністрації бази практики та керівників практики.
- Дотримуватися норм поведінки.
- Дотримуватися положень Кодексу психологів.
- Вчасно оформити документацію.
- Захистити звіт по практиці.

Основними обов'язками керівника практики від університету є:

Забезпечити практикантів скеруванням на практику.

Спільно з керівником від бази практики забезпечити зустріч практикантів з керівництвом бази практики.

Ознайомити студентів з метою та завданнями практики.

Ознайомити студентів з правилами ведення документації.

Допомогти укласти індивідуальний план практикантів, затвердити його та контролювати виконання.

Проводити індивідуальні та групові консультації.

Контролювати хід практики.

Оцінити роботу студентів на практиці.

Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

Подати письмовий звіт про керівництво практикою.

Основними обов'язками керівника від бази практики є:

Спільно з керівником практики від навчального закладу забезпечити зустріч практикантів з керівництвом бази практики.

Ознайомити студентів-практикантів з базою практики.

Ознайомити студентів-практикантів з правилами техніки безпеки та протипожежної безпеки на робочому місці.

Допомогти укласти індивідуальний план практикантів та контролювати його виконання.

Проводити індивідуальні та групові консультації.

Контролювати хід практики.

Оцінити роботу студентів на практиці, їхню готовність до професійної діяльності.

Підготувати характеристику на студента-практиканта.

Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

На бази практики студенти з'являються зі скеруванням, яке їм видають керівники від університету на кафедрі. Щоби допустити до роботи, практиканти повинні заздалегідь пройти в університеті медичний огляд та інструктаж з техніки безпеки та протипожежної безпеки. Після завершення практики на кафедрі проводиться підсумкова конференція.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач під час переддипломної практики:

Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності;

Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога;

Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді;

Уміння організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову);

Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту;

Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному та професійному розвитку людини.

Програмні результати, які здобуває практикант:

Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;

Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;

Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми психологічної корекції та програми індивідуальної та групової реабілітації;

Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту;

Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

База практики, організація її проведення:

1. КНП «Миколаївський обласний будинок дитини» м. Миколаївської обласної ради, Миколаїв, вул. Курортна, буд. 7-б.

2. КНП «Миколаївський обласний центр психічного здоров'я» м. Миколаївської обласної ради, Миколаїв, вул. 2-а Екіпажна, буд 4.

3. Миколаївська обласна організація Товариства Червоного Хреста України м. Миколаїв, пр. Центральний, 21.

4. Відділення Всеукраїнської благодійної організації «Турбота про літніх в Україні, м. Миколаїв вул. Сінна, буд. 77/13.

5. Миколаївський міський центр підтримки ветеранів війни. м. Миколаїв, провулок Кобера буд. 13А/8.

6. Миколаївський ліцей № 34 Миколаївської міської ради Миколаївської області.

Індивідуальні завдання: Кожний студент в період виробничої психологічної практики виконує одне індивідуальне завдання. Орієнтовний перелік індивідуальних завдань, що виконують студенти:

вивчення і узагальнення досвіду роботи психолога бази практики;

проведення психологічного дослідження як частини наукового дослідження.

розробка плану корекційної роботи або програми психолого-педагогічного супроводження.

3.ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Практика починається з ознайомлення з організацією, керівником, змістом практичної науково-дослідної роботи психолога. У процесі проходження практики студент практикант спостерігає за поведінкою клієнта в різних ситуаціях, фіксує його реакцію на зовнішні впливи, проводить різнопланові психодіагностичні дослідження, узагальнює психологічну інформацію про особистість клієнта, отриману на основі застосування психодіагностичних методик.

Труднощі, що виникають у практиканта, вирішуються під час групових та індивідуальних консультацій з психологом-методистом. Здебільшого вони пов'язані з визначенням завдань взаємодії практиканта з клієнтом, виробленням стратегії роботи з ним та збиранням науково-

дослідної інформації для написання дипломної роботи.

У процесі проходження практики практикант заповнює щоденник практики та складає на його основі звіт, в якому відбиває також набуті ним навички і вміння щодо дослідницької роботи, зокрема її поетапного планування, організації робочого часу, інформаційного пошуку, методик дослідження, аналізу категоріальних даних тощо.

Разом з тим, практиканти мають можливість здійснювати індивідуальну дослідницьку роботу, підібрати фактичний матеріал для дипломної роботи, а саме:

укладати картотеки з питань вибраної теми, оформлювати бібліографію;

аналізувати наукову літературу, статті, монографії з проблеми тощо; проводити емпіричне дослідження, що передбачено планом дипломної роботи.

Результати науково-дослідницької роботи практикантів у науково-дослідних інститутах і психодіагностичних центрах оформлюються відповідно до вимог щодо наукових праць з психології і подаються у вигляді:

наукової статті в журналі, збірнику;

наукового звіту; наукової доповіді, тез;

методичних розробок з консультативної психокорекційної, професійно-освітньої роботи;

алгоритму вирішення конкретних завдань психологічного характеру;

методичних рекомендацій різним категоріям людей з різних психологічних напрямів (психологічної експертизи, профілактичної роботи, психокорекції, психоконсультації, проблем соціально-психологічної реабілітації, професійно-освітньої роботи);

проектів обладнання психологічних лабораторій, кабінетів психологічної релаксації та профорієнтаційної роботи; програм об'єднань різних напрямів, клубів, гуртків.

Матеріали науково-дослідницької роботи під час проходження практики наводяться у звіті практиканта за такою формою:

№п/п	Зміст науково-дослідної роботи з теми, що вивчається під час практики	Кількість годин

Керівник кафедри аналізує та оцінює науково-дослідницьку роботу практиканта за такими критеріями:

актуальність теми;

теоретична та практична значущість;

самостійність дослідницької експериментальної роботи; новизна підходу та одержаних результатів;

поінформованість автора щодо питання з теорії та практики проблеми, що вивчається; адекватність методики дослідження предмета, що вивчається; наявність достатньо розробленого дослідницького апарата; володіння науковою термінологією, поняттями психології; чітке оформлення тексту, висновків, рекомендацій.

Керівник практики зобов'язаний:

при підготовці до проведення практики ознайомити студентів з програмою практики, уточнити індивідуальні завдання, вивчити необхідну навчально-методичну документацію згідно з вказівками та рекомендаціями завідувача кафедри щодо проведення практики;

проконтролювати підготовленість бази та об'єктів практики, вжити, за необхідності, відповідних заходів щодо їх підготовки;

систематично контролювати виконання програми практики студентами згідно з індивідуальними графіками;

проводити консультації для студентів з організаційних, методичних питань практики;

контролювати ведення щоденних записів переддипломної практики студентів спеціальності "Психологія" та написання звіту;

контролювати дотримання правил внутрішнього розпорядку; ознайомити студентів з програмою практики, уточнити для них індивідуальні завдання;

перевіряти звіти з практики і приймати їх захист;

здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу студентам при виконанні відповідних розрахунків;

систематично інформувати кафедру про етапи проходження переддипломної практики;

взяти участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, з проведення захисту звітів практики студентів;

після закінчення практики надати короткий письмовий звіт про результати практики і захист звітів разом із зауваженнями і пропозиціями щодо удосконалення практичної підготовки студентів;

безпосередньо перед початком практики провести інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки.

Права та обов'язки студента-практиканта:

ознайомитись з програмою практики і змістом робіт, які він виконуватиме, пройти на кафедрі інструктаж про порядок її проходження та з техніки безпеки, протипожежної безпеки, виробничої санітарії (під особистий підпис) і попередження нещасних випадків, одержати від керівника практики необхідні документи (індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо);

прибути на базу практики точно в термін, встановлений наказом ректора; у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою

практики, та вказівки її керівника; ознайомитись з рекомендованою літературою;

одержати необхідну консультацію з організаційних і методичних питань від керівника практики;

брати участь в інструктивних зборах, які проводить деканат факультету;

погодити і подати на затвердження керівникові практики календарний план роботи, і під час практики дотримуватись термінів його виконання;

нести відповідальність за виконану роботу; до закінчення терміну проходження практики подати на кафедру календарний план, щоденні записи переддипломної практики і звіт про проходження практики;

завчасно підготувати письмовий звіт за результатами практики та захистити його на засіданні комісії.

Під час проходження практики керівник має використовувати різноманітні форми і методи контролю: тестування, складання анкет, застосування комунікації — процесу взаємодії між двома і більше суб'єктами шляхом спілкування та обміну інформацією.

Студент має право в разі незадоволення оцінкою чи характеристикою просити деканат перевірити звітну документацію або замінити місце практики. З причин захворювання чи інших обставин, що перешкоджають студенту успішно пройти практику, йому надається право повторно пройти практику без відриву навчання (за умови подання довідки, лікарняного листа).

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Після завершення переддипломної практики студент подає керівникові для перевірки таку документацію:

Щоденник проходження практики.

Звіт про виконання програми та індивідуального плану практики.

Звіт про проходження практики обсягом 12–15 сторінок формату А4 має містити конкретний опис виконаної студентом роботи, відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

До звіту додаються відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо.

Звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок і бути зшитий. Його перевіряє і затверджує керівник практики як від базового підприємства, так і від ВНЗ МПУ.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Студенти-практиканти повинні строго дотримуватися режиму праці бази практики та виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та

плану роботи. Керівники студентської практики контролюють перебування студентів на базах практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, якість виконаної роботи, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість. Керівник від кафедри психології має право контролювати записи, занесені у щоденник практики. Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем кафедри психології та навчальною частиною університету.

5.1 Загальні організаційні питання навчальної практики

Про проходження практики видається наказ:

1. Ректором університету про направлення студентів на практику до певної установи, призначення відповідальної особи – керівника практики від інституту, склад комісії по захисту звітів про практику.

2. Керівником установи, де зазначається її термін, режим. Відповідальні особи.

Першого дня практики студенти разом із керівником практики (від навчального закладу) складають календарний план-графік практики. Календарний план-графік складається на весь період практики за програмою, записується у додаток до щоденника.

Відповідно до програми, календарного плану передбачається послідовне проведення роботи. Про фактичне виконання кожного з пунктів календарного плану робиться відмітка у щоденнику керівником практики. Роботу, що виконана під час практики, студенти стисло описують у щоденнику кожного дня. Керівник практики від установи підтверджує записи і характеризує роботу практиканта.

Студенти також складають звіти про виконану роботу, які передають керівникові практики від Університету для перевірки.

На завершальному етапі практики керівник від установи оцінює роботу кожного студента. Свої зауваження він викладає у характеристиці, що засвідчується печаткою установи.

Оформлений таким чином щоденник підписує керівник від установи і передає для підпису керівнику практики від Університету.

5.2 Порядок складання та оформлення звіту про практику

Звіт про практику має бути обсягом 10-15 сторінок рукописного або друкованого тексту і повинен включати:

- опис роботи, що виконана за календарним планом під час проходження практики;
- виконане індивідуальне завдання;
- висновки та пропозиції щодо удосконалення щодо проведення подальших практик.

Звіт потрібно готувати протягом усього періоду практики. Після завершення роботи з певного розділу плану, студент повинен опрацювати

накопичений матеріал.

В кінці практики студенту слід остаточно оформити документацію. Рекомендується така послідовність матеріалу у звіті:

- титульний аркуш;
- щоденник (за потребою);
- план (зміст) практики;
- стислий виклад проведених робіт;
- загальний звіт.

Комісія у складі керівника практики від Університету, викладача і керівника практики від установи організовує захист звітів. При встановленні оцінки враховується характеристика, яка видана керівником практики від установи, зміст звіту, знання студента з циклу професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, зауваження керівника практики від Університету.

5.3 Підведення підсумків практики, оцінювання роботи студента практиканта

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програм практики та індивідуального завдання.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики.

Звіт з практики захищається з диференційованою оцінкою перед комісією, призначеною завідувачем кафедрою психології. Захист практики приймається протягом 10 днів після її закінчення.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і до залікової книжки студента за підписами керівника практики або членів комісії.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно у вільний від навчального процесу час.

Студент, який востаннє отримав негативну оцінку з практики, відраховується з вузу.

Загальна оцінка за практику – 100 балів.

Результати складання заліків з практики викладачі заносять в екзаменаційну відомість і проставляють в заліковій книжці.

Розподіл балів для оцінювання практики

№ п/п	Вид звітної роботи	Кількість балів
1	Оцінка виконання студентом індивідуального завдання практики керівником практики з університету	20 б.
2	Опис результатів знайомства з діяльністю	40 б.

	психологічної служби за місцем проходження практики зі своїми коментарями	
3	Опис практики в щоденнику	10 б.
4	Оформлення звітної документації	10 б.
5	Захист практики	20 б.
6	Сума =100	

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри психології.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

Після закінчення переддипломної практики керівник групи (студента) від базової установи складає звіт про його роботу.

До звіту додаються пропозиції та матеріали, підготовлені студентом(ами)-практикантом(ами) і прийняті керівництвом для використання у практичній роботі.

Керівництво базової установи практики організовує обговорення підсумків роботи студента(ів) і оцінює її за п'ятибальною системою.

Основні документи про практику (індивідуальний план, щоденник, звіти про роботу студентів, пропозиції та матеріали, підготовлені студентами і прийняті для використання в практичній роботі бази практики, характеристика на кожного студента) мають бути підписані керівником бази практики і завірені печаткою.

Документи передаються викладачеві, який здійснював керівництво виробничою практикою.

Захист практики відбувається на засіданні кафедри навчального закладу.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально причин, може бути надано право повторного проходження за індивідуальним графіком з фінансуванням всіх витрат на його організацію та проведення фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом.

Студент, який не виконав програму практики з неповажних причин або за підсумками її повторного проходження отримав незадовільну оцінку, відраховується з Університету.